

ÚJ EGYETEMI KITÜNTETÉSEK

Az Erdészeti és Faipari Egyetem Tanácsa az elmúlt időszakban két kitüntetést alapított

I.

PRO SILVICULTURA

PRO ARTE LIGNARIA et GEODESIA

A díjban részesíthetők köre

Azok a belföldi és külföldi tudósok (oktatók, kutatók és üzemi szakemberek), akik a soproni Erdészeti és Faipari Egyetem szellemi színvonalának emelésében, oktatómunkájában, vagy szakmai tudományos eredmények elérésében jelentős érdemeket szereztek, továbbá termelő üzemek és gazdaságok azon kiemelkedő személyiségei és vezetői, akik az egyetem oktató-nevelőmunkáját hathatósan segítették, szellemi javait jelentősen gyarapították, vagy ezek fejlesztését jelentős anyagi juttatással támogatták.

A díj formája, tartalma

Művész által tervezett és kivitelezett nagyméretű bronzérem díszdobozban

Pénzdíj (bruttó) 50.000,- Ft

Évente adományozható darabszám

Maximum 1 db/év

A díjat Kuratórium ítéli oda

II.

PRO UNIVERSITATE SOPRONIENSI

A díjban részesíthetők köre

Azok a hazai és külföldi jogi-, hivatalos- és magán-személyek, akik az ERDÉSZETI ÉS FAIPARI EGYE-

TEM, SOPRON működésének fejlődését, oktató- és kutatómunkája színvonalának növelését, szervező munkájukkal, erkölcsi és anyagi támogatásukkal, adományokkal és anyagi eszközök juttatásával, továbbá tárgyi feltételek biztosításával, valamint bármi más módon kiemelkedő mértékben segítettek.

A díj formája, tartalma

Művész által tervezett és kivitelezett nagyméretű bronzérem díszdobozban

Évente adományozható darabszám

Maximum 1 db/év, halmozható

A díjat adományozó az Egyetem Tanácsa

Az 1991. évi díjakat az egyetemi tanács az 1991. évi szeptember 5-i ülésén első ízben ítélte oda a következőknek:

DR. H. C. DR. H. C. HERIBERT RAMS, az Albert Ludwigs Egyetem (Freiburg, Németország) Külügyi Hivatalának nyugalmazott igazgatója.

ADAMOVICH LÁSZLÓ, a British-Colmba Egyetem (Vancouver, B. C., Canada) nyugalmazott egyetemi tanára.

PERLAKI FERENC okleveles erdőmérnök, az Eszterházy uradalom igazgatója (Kismarton, Ausztria)

Az oklevelek 1991. október 24-én keltek és

PRO UNIVERSITATE SOPRONIENSI

címet viselik.

BARTHA DÉNES - OROSZI SÁNDOR

SELMEC, SELMEC, SÁROS SELMEC...

Vademecum erdészek számára

Erdészettörténeti Közlemények

IV.

Budapest-Sopron
1991

Megrendelhető

a

Selmeci

Társaságnál

Bartha

Dénes

címén

9400 Sopron,

Ady Endre út 5.

Áprily Lajos:

SZERET AZ ERDŐ

*Engem az erdő véd s szeret,
utaimon erdők kísérték:
bükkök, gyertyánok, égerek,
tölgyek. Fenyők is. Égig értek.*

*Most is, hogy visszagondolok
hajdani erdeim sorára,
a hegy felől gyönyörűen
zúg bükkös erdők orgonája.*

*S ha majd mélyebbre költözöm,
érzéstelen rommá omoltan,
egy hang közelről súgja még:
Én is az erdő fája voltam.*

Beköszöntő

Vade me cum – jöjj velem! Jöjj velem Selmecebányára! Jöjj velem a Klopacskához, a Leányvárhoz, jöjj velem az Akadémiára! Jöjj, menjünk el együtt a Hodrosi-tóhoz, kapaszkodjunk fel a Szitnyára és sétáljuk ki Kisiblyére! Jöjj, hogy együtt fedezzük fel álmaink városát, Selmecebányát!

Jelen kötettel történelmi utazásra hívunk. Olyan utazásra, amely Selmecebánya utcáin az egykori diákok és professzorok nyomait követi. Ezek a nyomok ott vannak a selmeci köveken, sőt a város körüli hegyeken, erdőkben. Az idővel megfakuló, elmosódó emlékekből mostani utazásunk során különösen az erdészek számára becseseket elevenítjük fel. Az egykori balekok szorongó érzésével közeledünk a városhoz, hogy a felfedezés, ráismerés után átérezzük a búcsúzó firmák vidám-szomorú Selmec-siratását. Utazásunk során tehát a múltbéli, a letűnt Selmecet akarjuk felfedezni a mai, megváltozó városban. A múltidéztet igyekszünk elősegíteni a századfordulón készült selmeci fényképek közreadásával is.

Történelmi utazásunk közben különösen hálával gondolunk azokra, akik segítséget nyújtottak az emlékek felidézésében. Köszönjük Kovács F. Lajosnak, Greguss Lászlónak és Riedl Gyulának az áldozatos, hasznos segítségét. Külön köszönetet mondunk Rumpf Mónikának, aki a rajzokat, térképeket készítette. Ugyancsak köszönettel tartozunk a Miskolci Egyetem Levéltárának, a soproni Erdészeti és Faipari Egyetemnek, a Selmeci Társaságnak és a Magyar Mezőgazdasági Múzeum munkatársainak, akik munkánkat támogatták. Végül pedig azoknak mondunk köszönetet, akik a könyv megjelenéséhez anyagilag is hozzájárultak.

Könyvismertetés

Ma, amikor az erdőben csak kitermelhető fatér-fogatot látunk, amikor településeinken csak téglá és beton vesz körül minket, amikor elfelejtettük egymást és a természetet tisztelni, akkor lehet-e még jelkép a fa számunkra? Mert az volt évezredekig. A fa mint az idő szimbóluma – ez Jankovics Marcell könyvének vezérmotívuma, legyen akár olyan időegységről szó, mint a hét napjai, egy holdhónap, egy naptári év vagy a világ teremtésétől az utolsó ítéletig tartó kozmikus sorsforduló. Ez a könyv több mint a fa-jelképek felsorolása, több mint egy kronológiai összeállítás. Ez a könyv valami mást is nyújt. Ma, amikor a fa nem több tüzelőnél és nyersanyagnál, amikor egyre jobban távolodunk a természettől, akkor ez a könyv megtanít becsülni és tisztelni a fát, rajta keresztül az életet, s nem utolsó sorban önmagunkat.

(Jankovics Marcell: *A fa mitológiája* – Csokonai Kiadó 1991. 380,- Ft)

Dr. Bartha Dénes

Elköszönő

„Szép kis város Selmecebánya...” – énekelték az egykori akadémisták szerte az országban. A város szépségeit a hazánkhoz, hegyekhez, emberekhez kötődő emlékek felidézése tette feledhetetlenné. Ezeket az emlékeket természetesen ki-ki magával vitte a sírba. Néhány selmeci nótát, kevés érzelmi, hangulati leírást, egy-egy írásban is megörökített anekdotát hagytak ránk. Na és a várost, hogy mi is töltsük meg emlékekkel, felfedezésekkel. Jelen könyvünkkel mi csak a házak és hegyek ismeretéhez tudunk segítséget adni. De mégis, a selmeci vademecummal – szándékunk szerint – talán könynyebb lesz a városhoz kapcsolódó élményeket megszerzeni és feldolgozni.

A XX. század végének embere a jelen Selmecével találkozik. Utunk leírása során mi igyekeztünk ezt figyelembe venni. Mégsem tudtunk foglalkozni a város jelenlegi látványával, új nevezetességeivel, hiszen történelmi utazást ígértünk – a történelmi helyekre.

Amikor már ismerjük Selmec nevezetes házait, amikor már tudjuk az Akadémia épületeinek rendeltetését, amikor már jártunk Kisiblyén, Szklenón vagy a Szitnyán, amikor már láttuk a várost a Kálváriáról és a Paradicsom-hegyről, gondoljunk a Selmecről búcsúzó akadémistákra. Ezt a várost hagyták itt Balogh Laci zenekarának kíséretében a Vigadóbeli bál után az örök ígéretekkel és fogadalmakkal. „Az út, amely hazámba visszavisz, filiszter leszek magam is” – énekelték, s a Szentantali-kapunál felhangzott a búcsúköszöntés: Valeté!

Helytelenítés

Forgatom a szaksajtót, s egyre többször akad meg szemem fafajaink nevének öletszerű írásmódján: fehérnyár, vöröstölgy, erdei fenyő, fekete-fenyő, nemesnyár, kocsányostölgy. No persze mondhatnók a külön-egybe- vagy kötőjellel írás erdészeti szakmunk jelenleg szinte legkisebb problémája. Mégis az a véleményem, hogy ez a nyelvtani esetlegesség, olykor felületesség, nemtörődömség, ha áttételesen is, de jól példázza azt a kapkodó stílust, amely komoly szakmai kérdésnél is bizony felüti a fejét. S ha már a szerző tévesztett, legyen a korrektor az, aki kijavítja a hibákat. Segítségre lehet helyesírási szabályzatunk, a nővénynevekre kidolgozott külön fejezet, amit dr. Szodfridt István referált Az Erdő 1983. 11. számában. Érdeemes felütni, hiszen amint a régi pénzügyi mondás tartja: a kis pontatlanságok szülik a nagy hiányokat. Kezeljük precízen a kasszát ezen a vonalon is! Épp elég értéket potyogtattunk már el eddig.

Dr. Bartha Dénes